

Stockholms
stad

Årsrapport 2016

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Rapport från
Stadsrevisionen

Nr 14, 2017

Dnr 3.1.2–38/2017

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I ”årsrapporter” för nämnder och ”granskningspromemorior” för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Fördjupade granskningar som sker under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Årsrapport 2016 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Revisorerna i revisorsgrupp 3 har avslutat revisionen av Skarpnäcks stadsdelsnämnds verksamhet under 2016.

Revisorerna har den 16 mars 2017 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till Skarpnäcks stadsdelsnämnd för yttrande senast den 30 juni 2017. Årets granskning visar att nämnden behöver stärka den interna kontrollen.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 3.

Ulf Bourker Jacobsson
Ordförande

Maria Lövgren
Sekreterare

Sammanfattning

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Sammantaget bedöms att Skarpnäcks stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att fullmäktiges verksamhetsmål i huvudsak uppnås. Samtliga verksamhetsmål förutom tre bedöms vara uppfyllda. Dessa omfattar målen ”Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet”, ”Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor” samt ”Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika”.

Intern kontroll

Nämndens interna kontroll bedöms inte varit helt tillräcklig. Bedömningen baseras till stor del på de granskningar som revisionskontoret genomfört under året.

I granskningarna har noterats brister i nämndens interna kontroll avseende bland annat styrning och uppföljning av boendeinsatser för ensamkommande barn, handläggning och dokumentation i enlighet med DUR för personer med funktionsnedsättning samt hanteringen av inkomna ärenderapporter av Stockholms Trygghetsjour. Uppföljning av verksamhet som uppdragits åt annan att utföra ska enligt nämndens rutiner ske årligen. Revisionskontoret har uppmärksammat att delar av denna verksamhet inte har följts upp under 2016 på grund av en hög personalomsättning inom den administrativa avdelningen.

Bokslut och räkenskaper

Bokslut och räkenskaper bedöms i allt väsentligt vara rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har delvis beaktat revisorernas synpunkter/rekommendationer i föregående års granskningar. Den väsentligaste rekommendationen som återstår att genomföra är bland annat att förbättra barnrättsperspektivet i socialtjänstens handläggning.

Innehållsförteckning

1	Årets granskning	1
2	Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi	1
2.1	Ekonomiskt resultat	2
2.1.1	<i>Driftverksamhet</i>	2
2.1.2	<i>Investeringsverksamhet</i>	3
2.2	Verksamhetsmässigt resultat	3
3	Intern kontroll	4
4	Bokslut och räkenskaper	7
5	Uppföljning av tidigare års granskning	7
	Bilaga 1 - Årets granskningar	9
	Bilaga 2 - Uppföljning av lämnade rekommendationer	13
	Bilaga 3 - Bedömningskriterier	17

1 Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt reglementet för stadsrevisionen och god revisionsed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömningen redovisas i *bilaga 3*.

I rapporten redovisas översiktligt resultatet av revisionsårets grundläggande och fördjupade granskningar. De granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i *bilaga 1*.

En uppföljning av hur nämnden har beaktat rekommendationer från tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i *bilaga 2*.

De förtroendevalda revisorerna har träffat representanter för nämnden den 11 april 2016 i samband genomgång av 2015 års granskning och avstämning inför 2016.

Granskningsledare har varit Anna-Karin Karlström vid revisionskontoret och Carin Hultgren vid PwC.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2 Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Sammantaget bedöms att Skarpnäcks stadsdelsnämnd har bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att det verksamhetsmässiga resultatet är i huvudsak förenligt med kommunfullmäktiges mål.

2.1 Ekonomiskt resultat

2.1.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2016:

Mnkr	Budget 2016	B o k s l u t 2 0 1 6			Budget-avvikelse 2015
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Kostnader	1 267,8	1 299,1	-31,3	-2,5%	-22,7
Intäkter	-172,9	-203,2	30,3	17,5%	25,8
Verksamhetens nettokostnader	1 094,9	1 094,9	-1,0	-0,1%	3,1
Kapitalkostnader	9,2	8,3	0,9	9,8%	0,4
Driftbudgetens nettokostnader	1 104,1	1 104,1	0,0	0,0%	3,5
Justerat netto, efter resultatöverföringar	1 104,1	1 102,8	1,3	0,1%	4,3

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall avviker med +1,3 mnkr i förhållande till budgeten. Utfallet visar att budgethållningen har varit tillräcklig.

De största avvikelserna finns inom verksamhetsområdena äldreomsorg (+9,9 mnkr), stöd till personer med funktionsnedsättning (-5,3 mnkr) samt individ- och familjeomsorg (-7,8 mnkr).

Enligt nämndens redovisning beror avvikelserna inom äldreomsorg på att köp av vård- och omsorgsboende är lägre än budgeterat på grund av färre brukare. Dock redovisas precis som tidigare år ett negativt resultat inom hemtjänst i egen regi (-3,1 mnkr). Nämnden har under i ett flertal år arbetat med åtgärder, bland annat anpassa schemaläggning, hälsoförbyggande arbete samt öka grundbemanningen. Ännu har åtgärderna inte givit ekonomiskt effekt men sjukfrånvaron har minskat.

Underskottet (-5,3 mkr) inom verksamhetsområdet stöd till personer med funktionsnedsättning beror, enligt nämndens redovisning, på fler utförda timmar av personlig assistans än budgeterat. Vidare är kostnader för insatser för boenden med särskild service högre än den ersättning som nämnden erhåller via budgetanslaget. Nämnden har under ett flertal år arbetat med åtgärder, bland annat förhandlat om priser för boenden med särskild service samt genomgång av beslut och ärende. Ännu har åtgärderna inte givit ekonomisk effekt. Delar av underskottet beror även på renoveringskostnader för uppkomna vattenskadorna under året.

Underskottet inom individ- och familjeomsorg (-7,8 mkr) avser verksamheten för ensamkommande barn. Nämnden redovisar att underskottet har uppstått på grund av att ersättningen från Migrationsverket inte täcker handläggningskostnaderna.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

2.1.2 Investeringsverksamhet

Mnkr	Budget 2016	B o k s l u t 2 0 1 6			Budget-avvikelse 2015
		Utfall	Avvikelse		
Investeringsplan					
Utgifter	25,2	23,0	2,2	8,7%	1,0
Inkomster	0,0	-1,2	1,2	-	0,3
Nettoutgifter	25,2	21,8	3,4	13,5%	1,3

Av tabellen framgår att nämndens utfall avviker med 3,4 mkr i förhållande till budgeten. Avvikelsen beror på att renoveringen av en förskolenhet har påbörjats men ännu inte slutförts. Nämnden begär överföring av medlen till 2017. Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

2.2 Verksamhetsmässigt resultat

Nämndens resultat för 2016 bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bedömningen grundas på en granskning av nämndens verksamhetsberättelse samt på övriga granskningar som har genomförts under året.

Av verksamhetsberättelsen anges att nämnden har bidragit till kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål. Samtliga verksamhetsmål (total 22 stycken) utom tre har uppfyllts. Revisionskontoret anser att nämndens bedömning är rimlig.

Verksamhetsmålet ”Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet” bedöms av nämnden som delvis uppfyllt vilket beror på att resultatet från brukarenkäten 2016 inte uppnår årsmålen.

Även verksamhetsmålet ”Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor” bedöms av nämnden som delvis uppfyllt vilket beror på att sjukfrånvaron inte uppnår årsmålen (7,5 %). Den totala sjukfrånvaron (7,6 % 2016) har minskat (8,0 % 2015) medan korttidssjukfrånvaron (2,6 %) har ökat jämfört med 2015 (2,5 %). Revisionskontoret noterar att sjukfrånvaron sjunker inom hemtjänst i egen regi vilket indikerar att förvaltningens hälsoförebyggande arbete har givit effekt. Stockholms stad har inte genomfört någon medarbetarenkät under 2016 vilket medför att nämnderna inte redovisar några resultat under verksamhetsmålet avseende medarbetarna förutom sjukfrånvaron.

Det tredje verksamhetsmålet som bedöms vara delvis uppfyllt är ”Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika”. Nämnden redovisar att ett arbete påbörjats med att jämställdhetsintegrera verksamheterna, men arbetet har inte bedrivits i den omfattning som var planerat.

Nämnden bedömer att verksamhetsmålet ” Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning” uppnås. Revisionskontoret noterar dock att årsmålet för målets indikator inte uppnås. Revisionens granskning av ensamkommande flyktingbarn visar att nämnden inte har en systematisk avtalsuppföljning eller genomför löpande seriositetskontroll av utförarna av boendeinsatser. Nämnden har vidare inte följt upp samtliga externa utförare under 2016.

Nämnden bedömer att verksamhetsmålet ”Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention” uppnås. Socialtjänstinspektörernas kvalitetsgranskning ” Barn till föräldrar i missbruk” redovisar dock brister i handläggningen avseende barnperspektivet.

3 Intern kontroll

Den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. En tillräcklig intern kontroll innebär att kontrollen är aktiv och ändamålsenlig. Att arbetet med den interna kontrollen är strukturerat samt integrerat i organisationen, system och det

löpande arbetet. Den interna kontrollen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

Sammanfattningsvis bedöms att nämndens interna kontroll inte har varit helt tillräcklig. De iakttagelser som ligger till grund för denna bedömning redovisas nedan. Av redovisningen framgår brister avseende styrning och uppföljning av boendeinsatser för ensamkommande barn, handläggning och dokumentation i enlighet med DUR för personer med funktionsnedsättning samt hanteringen av inkomna ärenderapporter av Stockholms Trygghetsjour.

En del i nämndens interna kontroll är att säkerställa en ändamålsenlig styrning och kontroll av ekonomi och verksamhet. En granskning av nämndens verksamhetsplan för år 2016 visar att nämndens egna mål ansluter till kommunfullmäktiges mål för den verksamhet som nämnden bedriver. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet. Relevanta indikatorer med årsmål saknas dock för ett flertal av nämndmålen, vilket bidrar till att uppföljningen av nämndmålen försvåras. Nämnden bör överväga att ta fram relevanta indikatorer med årsmål för nämndmålen för att förbättra möjligheten till styrning och uppföljning.

Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi, verksamhet och kvalitet följs systematiskt upp i samband med nämndens månads- och tertialrapporter. Uppföljning av verksamhet som uppdragits åt annan att utföra ska enligt nämndens rutiner ske årligen. Revisionskontoret har uppmärksammat att delar av denna verksamhet inte har följts upp under 2016 på grund av en hög personalomsättning inom den administrativa avdelningen. Inga väsentliga avvikelser har noterats i de verksamhetsuppföljningar som genomförts. Däremot har det identifierats utvecklingsområden såsom att den sociala dokumentationen behöver utvecklas. Revisionskontoret noterar att verksamhetsområdet stöd till personer med funktionsnedsättning har haft ett budgetunderskott under flertal år. Nämnden har under i ett flertal år arbetat med åtgärder i form av förhandling om priser för boenden med särskild service samt genomgång av beslut och ärende. Ännu har åtgärderna inte givit ekonomisk effekt.

Nedanstående sammanställning visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god under året.

Mnkr	Tertial- rapport 1 2016	Tertial- rapport 2 2016	Bokslut 2016	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudgetens nettokostnader före resultat- överföringar	1 103,9	1 101,7	1 104,1	-2,4	-0,2 %
Justerat netto, efter resultat- överföringar	1 102,9	1 101,0	1 102,8	-1,8	-0,2 %
Netto- investeringar	25,2	23,5	21,8	1,7	7,2%

Under 2016 har nämnden beslutat om ett nytt system för internkontroll.

Interna kontroller genomförs inom alla verksamheter och på alla organisationsnivåer. De genomförda kontrollerna dokumenteras. Nämndens övergripande riskanalys och internkontrollplan dokumenteras i stadens ILS-system. Riskanalysen är kopplad till fullmäktiges mål och indikatorer och till verksamheternas väsentliga processer. Den årliga riskanalysen ligger till grund för nämndens övergripande plan för intern kontroll.

Nämndens uppföljning av internkontrollplan 2016 redovisas som bilaga till verksamhetsberättelsen. Kontrollområdena omfattar placering av barn och ungdomar i familjehem, utförande av hemtjänst i kommunal regi, handläggning av ekonomiskt bistånd samt handläggning av ensamkommande flyktingbarn. Sammanfattningsvis har kontrollerna inte visat på några väsentliga avvikelser. Dock, enligt revisionskontorets mening, saknar uppföljningsdokumentationen en tydlig resultatanalys samt att det inte är redovisat vilka åtgärder som kommer att vidtas utifrån noterade avvikelser.

Revisionskontoret har genomfört ett antal granskningar av nämndens interna kontroll, se *bilaga 1*. Granskningarna omfattar granskning av lönerutin med fokus på löneskulden, utbetalning till externa utförare, barnomsorgsavgifter, kontoanalys på konton av ekonomisk eller förtroendekänsliga betydelse samt hantering av manuella betalningar.

En granskning av boendeinsatser för ensamkommande barn visar att nämndens styrning och uppföljning av insatserna inte är helt tillräcklig. Bedömningen grundar sig bland annat på att majoriteten av de ensamkommande barnen inte fått en regelbunden uppföljning från stadsdelsnämnden. Granskningen visar vidare att det inte utförs någon systematisk och aktiv avtalsuppföljning samt

seriositetskontroll av utförare av boenden. Nämnden bedöms inte heller ha en helt tillräcklig uppföljning av de ekonomiska konsekvenserna.

Revisionskontoret har även granskat handläggning och dokumentation i enlighet med DUR för personer med funktionsnedsättning. Sammanfattningsvis bedöms nämnden inte ha helt tillräckliga rutiner för att säkerställa att handläggning och dokumentation sker i enlighet med DUR för dessa personer. Bedömningen grundar sig bland annat på att brukarperspektivet inte beskrivs tydligt i utredningen och att det inte framgår tydligt om brukaren har deltagit vid utredningstillfället. Granskningen visar vidare att nämnden inte utför kvalitetssäkring och egenkontroll av DUR.

En granskning av Stockholms Trygghetsjour visar att nämnden inte har en helt tillräcklig kontroll för att säkerställa hanteringen av inkomna ärenderapporter. Nämnden bör utveckla formerna för samverkan med äldrenämnden kring Stockholm Trygghetsjours verksamhet.

4 Bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade enligt kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Underlagen till årsbokslutet är i god ordning och posterna är i huvudsak väl dokumenterade. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut.

5 Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionskontoret gör årligen en uppföljning och bedömning av hur nämnden har beaktat rekommendationerna, se *bilaga 2*.

Uppföljning visar att nämnden delvis beaktat revisionens rekommendationer. Den väsentligaste rekommendationen som

återstår att genomföra är bland annat barnrättsperspektivet i socialtjänstens handläggning.

Bilaga 1 - Årets granskningar

Granskningar och projekt under perioden april 2016- mars 2017

Intern kontroll

Ensamkommande flyktingbarn

Revisionskontoret har genomfört en granskning av om ansvariga nämnder har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av boendeinsatser för ensamkommande barn samt ekonomiska konsekvenser för staden. Granskningen har omfattat socialnämnden, överförmyndarnämnden, arbetsmarknadsnämnden samt stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Skarpnäck och Södermalm.

Granskningen visar att ansvaret mellan nämnderna i huvudsak är tydligt. Nämnderna har en fungerande samverkan och informationsöverföring via stadsövergripande nätverk. Däremot finns det behov av att tydliggöra de gode männens ansvar. De gode männens samverkan med socialtjänsten upplevs inte alltid fungera. Granskningen visar att majoriteten av de ensamkommande barnen inte fått en regelbunden uppföljning från stadsdelsnämnderna. Granskningen visar vidare att det inte utförs någon systematisk och aktiv avtalsuppföljning samt seriositetskontroll av utförare av boenden.

Staden återsöker de kostnader som uppstår i samband med omsorg av ensamkommande barn hos Migrationsverket. Nämnderna har information om kostnadsutfall per barn. Det finns dock en viss osäkerhet om när och hur mycket medel som staden kommer att återfå av de statliga ersättningarna som återsökts hos Migrationsverket. Därutöver bedömer de granskade stadsdelsnämnderna att den statliga ersättningen inte helt täcker handläggingskostnader.

Den sammanfattande bedömningen är att Skarpnäcks stadsdelsnämnd inte har en helt tillräcklig styrning och uppföljning av boendeinsatser för ensamkommande barn. Nämnden bedöms inte heller ha en helt tillräcklig uppföljning av de ekonomiska konsekvenserna. Stadsdelsnämnden rekommenderas att säkerställa att individuppföljningen efterlever lagkrav och Socialstyrelsens föreskrifter, exempelvis avseende regelbundna besök där barnet vistas. Nämnden rekommenderas även att införa aktiv avtalsuppföljning och systematiska seriositetskontroller av utförare i enlighet med Stockholms stads program för upphandling och inköp samt att

stärka kontrollen i återsökningsprocessen i syfte att förbättra den interna kontrollen. Tillsammans med överförmyndarnämnden rekommenderas Skarpnäcks stadsdelsnämnd att samverka för att öka information och kunskap kring gode mäns ansvar.

Handläggning och dokumentation i enlighet med DUR för personer med funktionsnedsättning

En granskning har genomförts av om nämnden har rutiner för att säkerställa att handläggning och dokumentation sker i enlighet med DUR för personer med funktionsnedsättning. I stadens budget och riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS anges att utredningsmetodiken DUR ska användas. DUR - Dokumentation, Utvärdering och Resultat - är ett verktyg för att systematiskt utreda, dokumentera och utvärdera insatser till personer med funktionsnedsättningar. Syftet med DUR är att öka kvaliteten och rätts säkerheten i myndighetsutövningen.

Granskningen visar att nämnden i huvudsak tillämpar stadens anvisningar för DUR, med undantag för den del som omfattar uppföljning. Den verifierande granskningen visar dock att brukarperspektivet inte beskrivs tydligt i utredningen och att det inte framgår tydligt om brukaren har deltagit vid utredningstillfället.

Granskningen visar vidare att nämnden inte utför kvalitetssäkring och egenkontroll av DUR.

Sammanfattningsvis bedöms nämnden inte ha helt tillräckliga rutiner för att säkerställa att handläggning och dokumentation sker i enlighet med DUR för personer med funktionsnedsättning. Nämnden bör säkerställa att stadens anvisningar för DUR tillämpas och följs. Nämnden rekommenderas att införa en systematisk kvalitetssäkring av DUR-metodiken, framförallt avseende den enskildes uppfattning om sina behov och hur dessa kan tillgodoses. Genomförd kvalitetssäkring bör även dokumenteras.

Stockholms Trygghetsjour (uppföljning)

En uppföljning har gjorts av en granskning som revisionskontoret gjorde 2013 av äldrenämndens Stockholms Trygghetsjour. Granskningen omfattade även stadsdelsnämnderna Skarpnäck och Östermalm. Den uppföljande granskningen har haft fokus på samverkan och informationsöverföring av såväl insatser och beslut som avvikelser, synpunkter och klagomål.

Granskningen visar att samverkansformerna mellan Stockholms Trygghetsjour och Skarpnäcks stadsdelsnämnd inte utvecklats sedan

den tidigare granskningen. Det finns risk för att det förekommer brister i hanteringen av avvikelser, synpunkter och klagomål som når Stockholms Trygghetsjour men berör Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Bedömningen grundar sig i att stadsdelsnämndens rutiner inte föreskriver hur denna hantering ska ske.

Stadsdelsnämndens hantering av inkomna ärenderapporter visar på brister. Revisionskontorets stickprovsgranskning visar att fyra av tio granskade ärenderapporter saknar dokumentation i verksamhetssystemet Paraplyet. Dessutom finns inte dokumenterat när ansvaret för ärenderapporterna övergår från att vara Stockholm Trygghetsjourn till Skarpnäcks stadsdelsnämnds.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd rekommenderas att vidta åtgärder för att säkerställa hanteringen av inkomna ärenderapporter. Vidare rekommenderas nämnden att utveckla formerna för samverkan med äldrenämnden kring Stockholm Trygghetsjourns verksamhet.

Granskning av lönerutin med fokus på löneskulden

En granskning har genomförts av nämndens rutiner för hantering av löneskulder samt minimera risker för att löneskulder uppkommer. Nämnden har rutiner för hantering av löneskulder. Nämnden gör månadsvis uppföljning av löneskulden och vilka åtgärder som vidtagits. Sammanfattningsvis bedöms den interna kontrollen i huvudsak vara tillräcklig.

Utbetalning till externa utförare

En granskning har utförts för att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig i samband med utbetalning av ersättningar till externa utförare avseende HVB-hem. Nämnden tillämpar stadens rutiner. Det sker ingen systematisk och fullständig kontroll av fakturor. I granskningen genomfördes verifiering av fakturor. I verifiering framkom att priser på vissa fakturor inte överensstämmer med pris enligt avtal. Vidare framgick fullständigt namn på den placerade personen samt att det saknades beslut om placering för den aktuella perioden som fakturan avsåg.

Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig. Nämnden rekommenderas säkerställa att det införs kontroller att fakturor överensstämmer mot avtal och individbeslut samt att sekretessuppgifter inte framgår på fakturan.

Kontoanalys på konton av ekonomisk eller förtroendekänsliga betydelse (uppföljning) samt hantering av manuella betalningar

2015 noterades brister avseende internkontroll och kvaliteten på underlag för transaktioner på konton av ekonomisk eller förtroendekänsliga betydelse. En granskning har genomförts för att se om nämnden vidtagit åtgärder. Granskningen har även omfattat internkontroll vid manuella utbetalningar bland annat avseende eget utlägg.

Granskningen visar att brister fortfarande kvarstår avseende internkontroll och kvaliteten på underlag för transaktioner på konton av ekonomisk eller förtroendekänsliga betydelse.

Granskningen av egna utlägg visar att vissa transaktioner har bokförts på fel konto. I granskningen noteras även att köp av resor har gjorts utanför stadens upphandlade tjänst för resor. Kvaliteten på underlag och attestering bedöms i huvudsak tillräcklig.

Sammanfattningsvis bedöms den interna kontrollen för hantering av konton av ekonomisk eller förtroendekänsliga betydelse samt manuella betalningar inte vara helt tillräcklig. Nämnden rekommenderas att säkerställa att redovisningstransaktioner som avser förtroendekänsliga poster uppfyller kravet på en fullständig verifikation, exempelvis bör information om syfte och deltagare framgå.

Barnomsorgsuppgifter

En granskning har genomförts av kundfakturering avseende barnomsorgsavgifter. I granskningen ingick servicenämnden och samtliga stadsdelsnämnder. Granskningen visar nämnden har utsedda köhandläggare för hanteringen av barnomsorgsavgifter. Nämnden upprättar och följer upp avbetalningsplaner längre än sex månader samt obetalda fakturor. Det finns tydliga riktlinjer och rutiner för uppsägning av plats. Den sammantagna bedömningen är att den interna kontrollen av kundfakturering avseende barnomsorgsavgifter är tillräcklig.

Bilaga 2 - Uppföljning av lämnade rekommendationer

Gransk- ningsår	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2014	<p>Statsbidrag för flyktingmottagande Nämnden rekommenderas tydliggöra rutinerna för ansökning av statliga ersättningar inom ekonomiskt bistånd. Nämnden bör se över rutinerna för ansökan av ersättning för barnomsorgskostnader för asylsökande förskolebarn för att säkerställa att nämnden får del av den statliga ersättning som den har rätt till.</p>		X		Nämnden anger att de följer Arbetsmarknadsförvaltningen anvisningar och har utarbetat en egen rutin för att säkerställa ansökan av ersättning för barnomsorgskostnader för asylsökande förskolebarn. Utbildningar har genomförts inom ekonomiskt bistånd. Nämnden har påbörjat ett arbete att ta fram rutiner för ansökning av statliga ersättningar inom ekonomiskt bistånd.	2017
P 5/ 2015	<p>Barnrättsperspektivet i socialtjänstens handläggning Nämnden rekommenderas att se över och utveckla planeringen av utredningen samt se till att den dokumenteras utifrån kraven i lagstiftning och riktlinjer. Vidare bör nämnden säkerställa att den följer lagstiftningens tidsgränser för förhandsbedömning och utredning. Nämnden rekommenderas slutligen se över och utveckla upprättandet av vård- och genomförandeplaner utifrån lagstiftning och riktlinjer.</p>		X		Nämnden har under året vidtagit åtgärder för att utveckla arbetet med barnperspektivet. Revisionskontoret noterar dock att Socialtjänstinspektörernas kvalitetsgranskning ”Barn till föräldrar i missbruk” redovisar brister i handläggningen avseende barnperspektivet. I verksamhetsplan 2017 för enheten barn och ungdom har nämnden infört indikatorer avseende förhandsbedömningarna för att säkerställa att barnperspektivet omhändertas i handläggningen.	2017

Gransk- ningsår	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
P 6/ 2015	Bostäder för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning Nämnden rekommenderas att strukturera sin kartläggning av framtida behov, tillse informationen i Paraplysystemet är aktuell samt säkerställa att planering av nya omsorgsbostäder sker i tidigt skede och att det byggs tillräckligt för att tillgodose behoven.		X		Handläggarna lägger in intresseanmälan om bostad med särskild bostad i paraplysystemet för de personer som nämnden har kännedom om och som kan förmoda behöver ett framtida boende. Nämnden anmäler via sin stadsmiljöhandläggare intresse av bostäder med särskild service när exploatering sker.	2017
ÅR 2015	Förekomsten av avtal och avtalstrohet inom socialpsykiatri Nämnden bör utveckla uppföljningen avseende sin följsamhet till ramavtalet inom socialpsykiatri och säkerställa tillförlitligheten i redovisningen när det gäller kontering av verksamhet. Nämnden bör även säkerställa att avstegsdokumentation och individuellt avtal upprättas för samtliga avsteg mot ramavtal.	X			Rutiner har förbättrats vad gäller kontroll av kontering och avrop. Genomgång av avropsmallar sker två gånger per år för att säkerställa att samtliga handläggare har rätt information.	
ÅR 2015	Hemtjänstens rutiner vid inköp åt äldre i ordinärt boende Nämnden bör försäkra sig om att rutinen för kontantinköp följs genom att kvitton vid inköp signeras.			X	Inga uppföljningar har genomförts under året på grund av hög personalomsättning. En metodutvecklare har anställts vilket förväntas ge förutsättningar för översyn och kompletteringar av rutiner inom verksamhetsområdet.	2017

Gransk- ningsår	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2015	Utbetalning av försörjningsstöd Nämnden rekommenderas att se över rutinen för uppföljning av bankkonto-nummer för att säkerställa utbetalningen alltid sker till rätt person. Nämnden bör även se över sina akter för att säkerställa att utbetalning baseras på överenskomna villkor.		X		Nämnden har påbörjat ett arbete att förbättra rutiner.	2017
ÅR 2015	Analys av transaktioner på konton av ekonomisk eller förtroendekänslig betydelse Nämnden rekommenderas att säkerställa att redovisningstransaktioner som avser förtroendekänsliga poster uppfyller kravet på en fullständig verifikation, exempelvis bör information om syfte och deltagare framgå.		X		Under året har nämnden förtydligat reglerna kring representation, se Riktlinjer för representation och mutor (Dnr 1.1.-68/2016), och de anställda har informerats om detta. Enligt uppgift har det också skickats ut information om de nya momsreglerna. I granskningen som genomfördes under 2016 framgår att brister fortfarande kvarstår avseende transaktioner på konton av ekonomisk eller förtroendekänslig betydelse.	2017
P 7 2016	Ensamkommande flyktingbarn Nämnden rekommenderas att säkerställa att individuppföljningen efterlever lagkrav och Socialstyrelsens föreskrifter. Nämnden rekommenderas att införa aktiv avtalsuppföljning, systematiska seriositetskontroller av utförare samt att stärka kontrollen i återsökningsprocessen. Tillsammans med överförmyndarnämnden rekommenderas nämnden att samverka för att öka information och kunskap kring gode mäns ansvar.					2017

Gransk- ningsår	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2016	<p>Handläggning och dokumentation i enlighet med DUR för personer med funktionsnedsättning Nämnden bör säkerställa att stadens anvisningar för DUR tillämpas och följs. Nämnden rekommenderas att införa en systematisk kvalitetssäkring av DUR-metodiken, framförallt avseende den enskildes uppfattning om sina behov och hur dessa kan tillgodoses. Genomförd kvalitetssäkring bör även dokumenteras</p>					2017
ÅR 2016	<p>Stockholms Trygghetsjour (uppföljning) Nämnden rekommenderas att vidta åtgärder för att säkerställa hanteringen av inkomna ärenderapporter. Vidare rekommenderas nämnden att utveckla formerna för samverkan med äldrenämnden kring Stockholm Trygghetsjourns verksamhet.</p>					2017
ÅR 2016	<p>Utbetalning till externa utförare Nämnden rekommenderas säkerställa att det införs kontroller att fakturor överensstämmer mot avtal och individbeslut samt att sekretessuppgifter inte framgår på fakturan.</p>					2017

ÅR – Årsrapport

P - Projektrapport

Bilaga 3 - Bedömningskriterier

Revisionskontorets bedömningskriterier

För avsnitten Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi och Intern kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/ Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte tillfredsställande/ Inte tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnittet Bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

<i>Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande</i>
--

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

- Nämndens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut, och riktlinjer.
- Nämnden genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.
- Nämnden har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

- Nämnden genomför årligen en riskanalys som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås.
 - Nämndens organisation har en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter som bidrar till att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
 - Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
 - Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
 - Nämnden har ett fungerande informations- och kommunikationssystem för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
 - Nämnden har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
 - Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet för att säkra att den fungerar på ett betryggande sätt.
-

Bokslut och räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad enligt lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade enligt kommunala redovisningslag och god redovisningssed.